

JUSTIITSMINISTEERIUM

Isikute vaba liikumine klassikaliste õiguselukutsete vahel

Ettekanne kohtunike täiskogul

Kai Härmand

asekantsler

13.02.2015

Isikute vaba liikumine klassikaliste õiguselukutsete vahel

- Võimalused Euroopas
 - Ladina tee
 - Briti tee
 - Põhjamaade tee
 - Saksa tee

Võimalused Euroopas

- Ladina tee- Portugal, Hispaania, Prantsusmaa, Kreeka
- Briti tee- Iirimaa, Inglismaa ja Wales, Šotimaa
- Põhjamaade tee- Taani, Rootsi, Soome
- Saksa tee- Saksamaa, Austria
- Ühisteks nõueteks on enamuses riikides selgelt välja toodud
 - haridus
 - isikuomadused
 - töökogemus

Ladina tee

- Kohtunikuks (prokuröriks) saamise eeltingimused on haridus, vanus ja töökogemus.
- Ametioskuste omandamine toimub kohtunike koolis ning selle sisseaamiseks tuleb teha eksam, õpiaeg on kaks aastat, ka lõpetamisel tuleb sooritada eksam.
- Kohtuniku amet on eluaegne.
- Liikumine kohtuniku ja prokuröri ametite vahel on aktiivne ja tavapärane (va Kreeka).
- Advokatuuri astumisel ja advokaadina töötamisel on erireeglid.

Briti tee

- Kohtunikuks saamise eeltingimuseks on oskused, töökogemus ja isikuomadused.
- Kandideerimiseks ettevalmistamine töövarjuks olemise, koolituste kaudu.
- Valik toimub intervjuude ja soovitude alusel iseseisvas valikukomisjonis.
- Tavapärane on kohtunikuks saamine samm-sammult esmalt osaajalise kohtunikuna ja seejärel püsiametikohale liikumine.
- Liikumine on ühesuunaline.

Põhjamaade tee

- Kohtunikuks saamine hariduse, isikuomaduste ja kvalifikatsiooni alusel.
- Eksam/pikk praktika kohtus. Valiku teeb iseseisev komisjon.
- Isikuomaduste ja kvalifikatsiooni väljatöötamiseks on komisjonil ja kohtul, kuhu isik kandideerib, õigus teda intervjueerida, lasta ekspertidel küsitleda.
- Ametisse nimetab president/valitsus, millele annab soovitusel kohtunikuksnimetamise komisjon.

Saksa tee

- Ametisse nimetamise eelduseks on haridus, töökogemus ja isikuomadused.
- Kõik advokaadina, kohtunikuna ja prokurörina töötada tahtjad peavad läbima kohustusliku pika praktika ja sooritama eksami (nn II riigieksam).
- Valiku konkreetsele ametikohale asumisel teeb komisjon, mis hindab isikuomadusi.
- Liikumine ametite vahel sh ministeeriumisse on võimalik ja seda ka kasutatakse laialdaselt.

JUSTIITSMINISTEERIUM

Aitäh!

Kai Härmand

Kai.harmand@just.ee